

S m a a s t y k k e r .

XI.

Hr. Jakob Sørensen Skive.

Af *J. Kinch.*

Til de allertarveligste Medlemmer, den danske Præstestand har haft, hører uden Tvivl Hr. Jakob Sørensen Skive, som i Slutningen af det 17de og Begyndelsen af det 18de Århundrede var Præst, først i Ålborg Stift, derpaa i Ribe Stift, og blev afsat fra begge sine Embeder. Hans Levned og de Sager, som bleve førte imod ham, kunne vistnok fortjene en udførligere Fremstilling, end der hidtil er givet af dem.

Jakob Sørensen Skive var efter Wiberg (se under »Ølby, Asp og Favsing«) født d. 4. Febr. 1663 i Skive, hvor hans Fader, Søren Jensen Ilsøe, var Rådmand. Han blev i en Alder af 23 År Student fra Ålborg Skole og tog 5 År derefter (1693) theologisk Attestats. Efter atter i 5 År at have været Kandidat, blev han 1698 Præst i Helligsø og Gjettrup i Refs Herred i Thy. Han giftede sig med Abigael Henningsdatter, om hvis Slægt jeg kun ved, at hun havde en Søster, som var gift med Degnen i Bodum, Ebbø Remboltsen. Det varede ikke længe, førend hans Menigheder vare i høj Grad misfornøjede med ham. Da Biskop Bircherod i Avgust 1699 kom til Thy og den 6te (efter ny Stil d. 16de) visiterede i Helligsø Kirke, havde

han Aftenen iforvejen 'modtaget et skriftligt Klagemål fra Menigheden over dens Præst. Han oplæste dette i Kirken og spurgte Menigheden ved hver enkelt Klagepost, om den vedstod den. Hertil svarede de Fleste »ja«; men Biskopfik dog den Mening, at de fleste Beskyldninger grundede sig på Had og Ondskab, hvorfor han truede Menigheden, hvis den ikke beviste sin Præst større Kjærlighed og Ærbødighed. Dog fik også Præsten både offentlig i Kirken og siden privat Formaning om at rette de Fejl, som måtte findes hos ham¹⁾.

For denne Gang var Uvejret altså drevet over; men det trak efter få Års Forløb op igjen, og Biskoppen kom nu til en anden Erkjendelse om Præsten. Den 2den August 1702 fik Biskoppen et Brev fra Provsten i Refs Herred, Hr. Peder Nielsen (i Hvidbjerg), hvori han meddelte, at Hr. Jakob viste et forargeligt og skammeligt Forhold, især ved en ukristelig Opførsel mod sin Hustru, hvorom Provsten havde troværdige Attester fra flere pålidelige Mænd. — Biskoppen skrev da til Provsten, at han skulde stævne Hr. Jakob for Provsteret til at høre Vidner og lide Dom efter de mod ham fremkomne Beskyldninger. Dog da Provsten en Månedstid efter indberettede, at Præsten af Frygt for den Sag, der truede ham, var krøben til Korset og havde lovet at forbedre sit Levned såvel ligeoverfor Andre som for sin Hustru, bevilgede Biskoppen, at Sagen for denne Gang måtte falde bort. — Sit Løfte holdt Hr. Jakob dog kun dårligt; thi den 17de April 1703 indløb der en ny Klage fra Menigheden i Helligsø til Biskoppen over, at deres Præst »levede hen i sit onde Levned, både mod sin Hustru og sine Tilhørere«. Biskoppen beordrede da en ny Tiltale for Provsteretten; men d. 22de Maj kom Hr. Jakob selv til Biskoppen og bad ynkelig for sig. Han havde tillige fået »en og anden af fornemme Godtfolk« til at gå i Forbøn for ham, ligesom også sin Hustru, »som

¹⁾ Bircherods Dagbøger, udg. af Molbech, S. 366.

allermest af hans hårde Medfart var læderet. Skjønt hans Sognefolk i Helligsø vare meget forbitrede på ham, og Retssagen allerede var temmelig langt fremmet, ønskede Biskoppen, som atter var kommen på Visitats i Egnen, dog ikke at lade den gå til det Yderste, så meget mindre, som også Sognemændene ikke vare uden Skyld. Den 18de Juni var han i Annexsognet Gjettrup, og da han nu tillige fandt Menigheden her noget mildere stemt mod Præsten, lod han denne vide, at han endnu dengang for hans Kones og Børns Skyld vilde lade Sagen falde, imod at han afgav en ny og strengere Forpligtelse, i hvilken han blandt Andet forpligtede sig til, hvis han overtrådte den, da at have sit Embede forbrudt. Denne Forpligtelse lod Biskoppen nedlægge i Stiftskisten ¹⁾).

Alligevel varede det ikke længere end til November samme År, førend Sognemændene ved en Karl der fra Sognet lod overbringe Biskoppen et vidtløftigt Klagemål over deres Præst. Klagerne angik atter dennes Opførsel, dels mod dem, dels imod hans Kone, og udsagde, at han i ingen Henseende efterlevede sin sidste Forpligtelse. Hans Provst fik da ny Ordre til at inkvirere om Sagen ²⁾). Denne må derefter først være bleven foretaget for Provsteretten og kom derfra d. 2den April 1704 for Landemodet, hvor Provsten optrådte som Aktor. En Mængde Vidnesbyrd om Hr. Jakobs »grove Forbrydelser« (som Biskoppen nu selv siger) oplæstes; men som Sagens Udfald viser, må de kun have angået hans Forhold ligeoverfor Konen, uagtet Sognemændene også havde klaget over hans Opførsel imod dem. Præsten mødte ikke, ligesålidt som nogen paa hans Vegne, Sagen opsattes derfor til næste (Dionysii) Landemode; men Hr. Jakob suspenderedes midlertidigt ³⁾).

Ved Dionysii Landemode d. 15de Oktober s. År foretoges Sagen påny. Både Provsten og Præsten vare mødte, begge med en Prokurator. Sagen havde imidlertid også

¹⁾ Bircherod, 408 fl. — ²⁾ Smst., S. 434. — ³⁾ Smst. S. 441.

været for Landstinget, idet Præsten havde indstævnet sin Kones Klagemål i Sagen og virkelig havde fået det erklæret for ugyldigt. Rimeligvis har han enten med det Gode eller med det Onde fået hende til selv at igjænkalde det. Provsten gjorde Påstand på Hr. Skives fuldstændige Fjernelse fra Æmbedet. Sagen forhandlede i hele 7 Timer og maatte endda ved Mørkets Frembrud udsættes til næste Dag, da efter ny, lang Deliberation Dommen blev fældet¹⁾. Den lød således:

Ihvorvel det ikke aleneste af almindeligt Landery, men endog af Akternes Omstændigheder nok fornemmes, at Hr. Jakob Skive har såvel efter sin seneste Forpligts Udgivelse som tilforn øvet sit forargelige Forhold, særdeles med sin Hustrus hårde og usømmelige Medfart, hendes sidste Erklæring af 13de Marts, ved hvilken hun fragår sit Klagemål, i Oktober forhen til Biskoppen udstedt, også nok eragtes under hendes Mands Tvang og ham til Vilje at være forfattet, — ikke des mindre såsom den respektive Landstingsret har allerede for vigtige Årsagers Skyld erkjendt samme Klagemål for uefterretteligt, så at det ikke må komme hendes Mand, Hr. Jakob, til Præjudits, og efterdi de andre Vidnesbyrd, med hvilke Citanten vilde bevise, at han sin sidste Forpligt af 22de Juni 1703 har brudt og overtrådt, ej heller ere så aldeles nøjagtige, som denne Sags Beskaffenhed udkræver, da bør bemeldte Hr. Jakob Skives Suspension ab officio hermed at være ophævet, så at han sit Kalds og Æmbeds Forretninger ubehindret må tiltræde, dog med den Condition og Forord, at såfremt det ham nogensinde herefter skjelligen overbevises, at han med nogen lastværdig Forhold imod merbemeldte sin Forpligt har handlet, skal alle de imod ham hidtil førte Sager igjen stå ham aaben for, og han da efter samme Reverses og Forpligts Lydelse uden al Forskånsel have sit Præstekald forbrudt. Men hvad sig de meget hårde, nærgående og ubevislige Beskyldninger anbelanger, med hvilke han sin Herredsprovst, Hr. Peder

¹⁾ Bircherod, S. 460.

Nielsen, har angreben, da dog samme hans Provst intet Andet udi den ganske Procedure imod ham har anfanget, teneret eller forrettet, uden hvad kgl. Maj.s Lov og hans Æmbedes Pligt ham tilholder, da bør Hr. Jakob Skive at gjøre Provsten, hvilken han således grov og ubevislig Sag har tillagt, her for Retten offentlig Afbigt efter den Deprecations Concept, som ham af Retten vorder foreskreven, og derfor uden erstatte Provsten den på Processen for adskillige Over- og Underretter anvendte Omkostning med Penge 36 Rdl. Men for de 10 Rdl. Mulkt til Præsteenker, hvilke han af Retten er tildømt at udgive, må han være forskånet i Henseende til hans slette Tilstand såvelsom og til den øvrige Gjæld, hvilken han efter Provstens retmæssige Fordring på de Fattiges Direktørs¹⁾ samt flere Vedkommendes Vegne er forhen af den verdslige Ret tildømt at betale.

Den Afbigt, som Hr. Skive ifølge ovenanførte Dom måtte gjøre, lød således:

Jeg Jakob Sørensen Skive bekjender hermed for denne lovlige og gejstlige Overret, at jeg utilbørlig og uforsvarlig mig imod min Herredsprovst, Hr. Peder Nielsen, har forholdt, idet jeg ham med altfor nærgående Beskyldninger grov og ubevislig Sag har tillagt, hvorfor jeg sådanne mine imod ham fremførte Beskyldninger hermed revocerer, og ydmygelig både hos ham så og hos denne respektive Ret afbeder sådanne mine grove Forseelser, bedende, at de mig såvel af ham som af Retten må forlades, såsom jeg herved lover og tilsiger, at jeg velbemeldte min kjære Herredsprovst såsom min af Gud og Kongen foresatte Øvrighed herefter med skyldig Ærbødighed vil begegne, så og være ham på hans Æmbeds Vegne i alle tilbørlige Sager hørig og lydig.

I lige Måde lover, at jeg mig både mod min Hustru og Menighed i fredelig Omgjængelse således vil forholde herefter, så at Ingen med Billighed skal have Årsag til sig

¹⁾ Hermed menes Indløsningssummen for Præstegården, som var tillagt Kjøbenhavns Fattigvæsen.

over mig at besværges. Og dersom jeg mig derimod forbryder, skal Sagen efter min sidst udgivne Forpligt stå mig åben for ¹⁾).

I ovenanførte Dom tales om Hr. Jakobs dårlige Forfatning med Hensyn til Pengesager. Hans Hustru søgte at afhjælpe denne ved en Rejse til Kjøbenhavn. Biskoppen fortæller herom, at hun d. 4de Maj 1706 kom tilbage til Ålborg med Skibsløjlighed fra Kjøbenhavn, hvor hun havde ligget »moxen« et halvt År for at obtainere noget Beneficium enten i en eller anden Måde for sin betrykte og betrængte Husbond ²⁾). Rimeligvis har hun intet opnået, siden Biskoppen ikke nævner det.

Hr. Jakob Skive var sluppen ubegribelig let fra sin tidligere Retssag; men desværre lod han sig ikke advare af den Fare, der havde truet ham. Han synes at have været af en altfor både rå og lidenskabelig Karakter til at lade sig lede af Fornuften. Det varede derfor kun kort, førend der viste sig en ny Fare.

Allerede i Sommeren 1706 indgave Helligsø og Gjetterup Menigheder en vidtløftig Supplik direkte til Kongen, »hvorudi de,« som Biskoppen siger, »i højeste Måder give Klage over deres Sognepræst og hans vanartede Ondskab, begjærende derfor underdanigst, at de må blive skilt ved ham«. Den 20de Avgust fik Stiftamtmanden og Biskoppen denne Supplik sendt til Erklæring fra Kancelliet ³⁾). De må dog endnu dennegang have erklæret sig således, at der ikke blev gjort Noget ved Sagen; men næste Sommer kom der paany Klage fra en Præsteenke på Helligsø Kald, som Hr. Skives Formand havde efterladt sig. Den 19de Juli indfandt denne »fattige« Præsteenke sig hos Biskoppen og klagede over, at Præsten forholdt hende hendes Pension. Biskoppen bemærker i den Anledning, at Hr. Skive var i

¹⁾ Både Dommen og Afbigten ere mig godhedsfuldt meddelte af Hr. Adjunkt Wulff efter Landemodes-Protokollen. — ²⁾ Birch. Dagb., S. 487. — ³⁾ Smst., S. 500.

det Ene som i det Andet, og medgav hende en skriftlig, hård Admonition til ham ¹⁾).

Maaske har Hr. Skive i sin egen store Fattigdom dog haft nogen Undskyldning for, at han ikke ydede Andre, hvad de skulde have. Hvad der endelig fældede ham, var Forholdet til hans Hustru; thi den 30te Avgust s. År fik Biskoppen et Brev fra Provsten »på Thyholm«, som han kalder ham med en gammel Benævnelse, om »den vanartede Mand, Hr. Jakob Skives, Fremturenhed i sit forargelige og onde Levned med sin Hustru, som for dets Årsags Skyld var nu atter igjen draget bort fra ham og havde skrevet Provsten et såre ynkeligt Brev til, hvori hun sig over Mandens tyranniske Medfart erbarmelig beklagede«. Provsten ønskede derfor at høre Biskoppens Bestemmelse om, hvad der videre skulde »anfanges med denne forhærdede Delinkvent« ²⁾).

Biskoppen lod da Sagen paany foretage i Provsteretten, hvor der optoges Forhør, og d. 29de Septbr. afsagdes Dom over Præsten. Dommen er mig ubekjendt; men det Følgende viser, at Sagen udelukkende har drejet sig om Hr. Skives Opførsel mod sin Hustru, så at man altså dennegang aldeles intet Hensyn har taget til Menighedernes gjentagne Klager over ham. Da Provsten havde underrettet Biskoppen om Sagens Udfald ved Provsteretten, stævnedes den Sidste allerede d. 1ste Oktbr. Præsten til at møde for det nærforestående Landemode, »for at lide Dom efter sine Gjerningers Fortjeneste«.

Den 12te Oktbr. 1707 foretoges Sagen på S. Dionysii Landemode, i hvis Protokol Følgende findes indført:

Ebbe Remboltzen, Degn i Bodum, på sin Hustrus Søster, Abigael Henningsdatters, Vegne contra hendes Ægte-
mand, Hr. Jakob Skive i Helligsø, for Fremturenhed i sit
onde og ukristelige Forhold imod hende.

¹⁾ Birch. Dagb., S. 520. — ²⁾ Smst., S. 523.

På hans Vegne mødte Povl Påsche og fremlagde først Stævningen af den 1. Oktbr. 1707, som blev læst og påskreven, 2. fremlagde en Provstedom, udstedt af Odby Kirke d. 28. Septbr. 1707, som den ganske Akt blev oplæst og påskreven, 3. Hr. Jakobs Forpligt af 8. Avg. 1702, som blev læst og påskreven, 4. endnu en anden hans Forpligt 22. Juni 1703, læst og påskreven, 5. begjærede Povl Påsche, at den sidste ergangne Landemodes Dom, afsagt A° 1704, tilligemed hans udgivne Forpligt måtte oplæses, som og blev oplæst, 6. fremlagde Abigael Henningsdatters Indlæg af Dato 7. Oktbr. 1707, som og blev læst og påskreven. Derpå blev Hr. Jakob Skive atter igjen tredie Gang som tilforn offentlig for Retten påråbt, om enten han selv eller Nogen på hans Vegne var tilstede; men Ingen indfandt sig, hvorpå Povl Påsche var på Citanten, Ebbe Remboltsens, Vegne Dom begjærende, og såsom han ikke påtvivlede, at Hr. Jakob Skive bliver jo nu formedelst sit uforanderlig onde Levned med sin tilbørlig og længe fortjente Straf anset, så vilde han dog derhos ydmygt formode, at hans fattige Hustru, Abigael Henningsdatter, måtte efter hendes vemodige Indgivende vorde ihukommet til det Bedste, indstillende ellers Alting til Rettens lovmæssige Kjendelse, og videre efter Tilspørgsel havde ej at fremlægge.

Sententia.

Efterdi Hr. Jakob Skive, Sognepræst til Helligsø og Gjetterup Menigheder, har al den Tid, i hvilken han samme Æmbede har betjent, ført et ondt og forargeligt Levned, i Særdeleshed sit ugudelige og tyranniske Forhold mod sin Hustru, og han ej efter sin Øvrigheds mangfoldige, såvel offentlige som hemmelige, Advarsler og Påmindelser samt sine egne udgivne strenge Forpligter og den til Dionysii Landemode 1704 over ham fældede Dom har rettet og bedret sig, som ved klare Vidnesbyrd er ham overbevist, da bør han Andre til Exempel og sig selv til en velfortjent Straf at have sit Præstekald forbrudt. Og må i Henseende til den Beskjæmmelse, Ordenen har haft, og den Forargelse, Andre har taget af ham, ingen Præstemand her i Stiftet

efter denne Dag bruge hans Tjeneste til Noget i Æmbedet at forrette. Så bør og af hans redeste Midler Ebbe Remboltsen betales denne Processes Omkostning med Penge sex Rdl. Og som det er ikke vænteligt, at Hr. Jakob Skive sin Hustru Noget til Livets Ophold fremdeles forstrækker, bør hvis af hans Nådensår kan over anden, prioriteret Gjælds Fordring blive tilovers, være hende og Børnene til nogen Underholds Behjælpning ¹⁾).

Den 19de Oktbr. indsendte Biskoppen sin Beretning om denne Sag til Kancelliet og androg på Præstens Afsettelse ved kongelig Beslutning. Dog bad han om, at Kaldet ikke måtte blive besat med nogen Anden, førend det havde vist sig, om Hr. Skive vilde appellere Dommen til Højesteret eller ikke. — Den 14de Decbr. indmeldte han, at Præsten, såvidt man kunde formærke, ikke vilde appellere Sagen, og har rimeligvis med det Samme mindet om Ansættelsen af en ny Præst; men hermed trak det længe ud. Istedet derfor kom der et Kongebrev til Stiftsbefalingsmanden og Biskoppen af 25de Maj 1708 af følgende Indhold: Hr. Skives Hustru, Abigael Henningsdatter, havde suppliceret til Kongen om, at der af Ålborg Hospitals Midler måtte tilstås hende Noget til Underhold, da hun på Grund af sin Mands Hårdhed ikke kunde være hos ham. Herom forlangtes Stiftsøvrighedens Erklæring. Den 23de Juni afgav Biskoppen sin Erklæring herom, i hvilken Anledning han gnavent bemærker i sin Dagbog, at han for længe siden havde notificeret Sagens Beskaffenhed; »men paa høje Steder syntes man ikke at erindre sig Sligt så længe« ²⁾. Senere oplyses det, at der tilstodes hende 2 Mk. ugentlig af Hospitalets Midler. — Da der fremdeles ingen ny Udnævnelse kom, skrev Biskoppen d. 7de Novbr. påny til Gehejmeråd Wibe om, at Kaldet, som nu over År og Dag havde stået ledigt, uden videre For-

¹⁾ Ligesom Dommen af 1704 meddelt af Hr. Adjunkt Wulff efter Landemodes-Protokollen. — ²⁾ Birch. Dagb., S. 536.

haling måtte blive forsynet med en Præst¹⁾, og da Wibe i samme Måned var fulgt med Kongen paa hans Rejse til Italien, skrev Biskoppen til de efterladte Herrer af Cancelliet om det Samme. Alligevel blev der først d. 2den Marts 1709 udnævnt (og 22de Maj ordineret) en ny Præst i Helligsø, og imidlertid har den forrige Præst vel beholdt en Del af Indtægterne.

Om man ved denne lange Udsættelse har villet bevise Hr. Skive en Gunst, ved jeg ikke; men det er ikke umuligt. — Det var et temmelig underligt Tilfælde, at Præsten havde mistet sit Æmbede, i Hovedsagen på Grund af sin egen Hustrus Klage over ham, skjønt Hustruen måtte lide ligeså meget ved hans Afsættelse som han selv. Hun var vistnok af en meget svag, tankeløs og uberegnelig Karakter, måske ikke uden noget Hang til Drik; idetmindste finder hun i det Brev, som strax herefter skal anføres, selv Anledning til at bemærke, at hun har underskrevet det i fuld Ædruelighed. Hun fortrød derfor snart den Måde, hvorpå hun var optrådt mod sin Mand. Allerede d. 5te Marts 1708 tilskrev hun ham fra Hvidbjerg Præstegård, hvor hun opholdt sig hos Provsten, et Brev, hvori hun beder ham om Forladelse, skyder Skylden for sin Opførsel på Befolkningen i Helligsø, som havde forledt hende, giver Afkald på den hende ifølge Landemodets Dom tilkommende Ret og bemyndiger Manden at tilintetgjøre Dommen, hvis han kan få den i Hænde. Hun ønsker at flytte til ham, dog ikke i Helligsø, og at følge ham til Kjøbenhavn, hvis hun kan slippe bort fra den Tvang, i hvilken hun nu bliver holdt. Over dette Brev lader hendes Mand i Maj Måned s. År tage et Tingsvidne ved Vestervig Birketing, og der er neppe Grund til at tvivle om dets Ægthed, da begge Ægtefolkene også senere tale om, at han i Kjøbenhavn havde selv fremstillet hende for Kongen, som derved havde fået at vide, hvorledes Sagen

¹⁾ Birch. Dagb., S. 545.

forholdt sig. Navnlig fortæller Manden senere, at det var hans Avindsmænd, som havde fået Konen til at underskrive en Ansøgning til Kongen, i hvilken det fremstilledes, som om han havde slået hende vanfør; i Henhold hertil havde Kongen bevilget hende 2 Mk. ugentlig af Ålborg Hospital; men senere var Manden rejst over med hende og havde selv fremstillet hende for Kongen, som da kunde se, hvor usand denne Beskyldning var, og havde givet ham et nyt Kald, hvortil dog også havde bidraget et Vidnesbyrd, som Biskop Bircherod under 16de Avgust 1708 havde givet ham om, at han aldrig havde begået noget Usømmeligt i sit Æmbede ¹⁾).

Sikkert er det, at han d. 6te Febr. 1711 udnævntes til Præst i Ølby, Asp og Fovsing i Hjerm Herred i Ribe Stift, og at vi der finde hans Hustru hos ham; men heller ikke her skulde enten Menigheden eller hans Familie få nogen Glæde af ham. Det varede ikke længe, førend han havde gjort sig i højeste Grad forhadet og foragtet af sine Sognefolk. Forholdet skildrer han selv 4 År senere således, at han hverken i sin egen Gård eller på sin Mark, paa sin Kirkevej eller på Kirkegården kunde være fri for deres Forhånelser eller Overlast, at han ingen Tjenestefolk kunde få, og at de lokkede hans Kone og Børn fra ham. Han indlod sig aldrig på at føre noget Bevis for sine Beskyldninger, og det vilde vist være meget betænkeligt at fæste nogen som helst Lid til hans Fremstilling; men Sognebeboernes Forklaringer vise, at Forholdet ikke var meget bedre, end Præsten fremstillede det, om det end forklares på en anden Måde. Ren Fantasi må det vist være, når han for Provsteretten taler om, at hans Modstandere under Optagelsen af et Tingsvidne på Hjerm og Ginding Herreders Ting d. 24de Avg. 1714 havde stødt Parykken af ham, lagt en Skadehale på hans Hoved og

¹⁾ Disse Oplysninger findes blandt Akterne fra hans senere Processer.

næsten trådt ham under Fødder; thi selve Tingsvidnet indeholder til Slutning en Erklæring af de 8 Mænd (Stokkemændene) om, at Hr. Jakob havde vist stor Mangel på Respekt og Høflighed mod Retten, men Intet om nogen Overlast, som var tilføjet ham.

Præstens eget Udsagn viser tilstrækkeligt, hvor dårligt Forholdet paany var blevet mellem ham og Konen, hvem han beskylder for at bestjæle og ødelægge ham, medens Sognemændenes Vidnesbyrd gå ud på, at han både sultede og slog hende, og at han et Par Gange fra Prædikestolen havde forbudt Alle og Enhver at huse og hæle hende som hans Tyv. Beskyldningerne imod ham som Præst og Sjælesørger vil jeg forbigå her, da de ere optagne i den endelige Dom over ham.

Allerede tidligere havde hans Menigheder ladet optage nogle Tingsvidner om hans Opførsel; men et større, som ikke kunde gjøres færdigt på 1 Dag, lode de optage ved Hjerm og Ginding Herreders Ting d. 24de og 25de Avg. 1714. Derefter lode de ham i September stævne for Herredsprovsten, hvorefter Sagen under Prøver på Forlig stod hen til Maj 1715. Han forsøgte efter sin gamle Måner at forhale Sagen ved alleslags Udflugter; men tilsidst satte Retten en Stopper herfor, og d. 31te Maj afsagdes dens Dom, ved hvilken Hr. Jakob dog kun dømtes til Bøder af ialt 50 Rdl. For Forholdet mod Konen dømmes han ikke, da der ikke forelå nogen Klage fra hendes Side. Sagen blev dernæst indstævnet for Ribe Landemode i Juni s. Å. Præsten var ikke mødt, men havde skriftlig begjæret en Udsættelse af Sagen, da han havde indstævnt en Del af de imod ham aflagte Vidnesbyrd for Landstinget til Afkræftelse. Sagen udsattes da til Varde Landemode i Oktober. Her mødte Hr. Skive og fremlagde et Forlig mellem ham og hans »kjære Sognefolk«, hvorved Sagen imellem dem skulde være bortfalden. Han forpligter sig i det til at lære og leve med dem i og uden sit Æmbede uden Affekter og Passioner. Sognemændene på deres

Side love at tilgive, hvad der hidtil havde været til Forargelse for dem, og herefter at leve med ham som kristelige Sognefolk i og uden Kirken med al Ærbødighed mod det hellige Præsteembede og med kjærlig Omgjængelse i hans og deres Huse og uden Afkortning i de ham tilkommende Rettigheder.

Hvor ydmygende end dette Forlig var for Præsten, var dog en Del af Menighederne ikke tilfreds med det. Der fremkom derfor på Landemodet en Protest imod det, hvori erklæredes, at de 5 Mænd, som havde underskrevet det på Menighedernes Vegne, ingen Bemyndigelse havde haft dertil og kun vare blevne bevægede til at underskrive derved, at Præsten havde truet dem med at nægte dem Adgangen til Alterets Sakramente, hvis de ikke underskrev. Protesten forlanger, at Præsten skal afskediges fra sit Æmbede, da Menighederne ikke kunne være tjente med ham. Da Protesten kun var underskrevet med Forbogstaverne af 5 Navne, og Overbringeren ingen Fuldmagt havde, tog Landemodet dog intet Hensyn til den, men stadfæstede Forliget, dog således, at Præsten for »en og anden Skrøbelighed« efter eget Tilbud skulde give 20 Rdl. til en smuk Messehagel i Fovsing Kirke.

Det Næste, man hører om Hr. Skive, er, at han 2den Juledag 1719 opførte sig således med »Drik, Slagsmål og Galenskap«, at han næste Dag, 3die Juledag, som jo dengang var en Helligdag, ikke kunde forrette Gudstjenesten i nogen af sine Kirker. Den daværende Amtmand over Lundenæs og Bøvling Amter, Oberstløjtnant Jørgen Lund, som bode på Lindtorp i Asp Sogn, tog heraf Anledning til at tage en Forpligtelse af ham, i hvilken han indrømmede denne og andre Forseelser, bad om Tilgivelse for dem og lovede Forbedring for Fremtiden, idet han forpligtede sig til, hvis han ikke holdt dette Løfte, da i Fremtiden også at stå til Rette for de tidligere Forseelser.

Noget over 2 År derefter, d. 11te Maj 1722, indgave 4 Mænd i hans Sogne en Klage til Biskoppen over, at

han, formentlig uden Grund, havde afvist dem fra Alterets Sakramente, såvelsom over adskilligt Andet, og Amtmand Lund opfordrede i en Påtegning på Klagen Biskoppen til at lade Sagen undersøge, da han anså Klagen for grundet. I Avgust indkom derefter særskilte Klager fra hvert af Sognene over Præstens Opførsel, hvorunder også fremhævedes den skammelige Måde, hvorpå han behandlede sin Kone. Biskoppen anmodede nu Amtmanden om at forfølge Sagen, hvorpå denne beskikkede en Mads Stabye på Langtind til Aktor mod Præsten. — Fra denne haves en Skrivelse til Biskoppen af 1ste Oktbr., i hvilken han søger at retfærdiggjøre sig, især med Hensyn til Afvisningen fra Alterets Sakramente, og fremstiller sig som den uskyldigste Mand i Verden, hvis hele Ulykke skrev sig fra hans Kone, der havde skilt ham ved hans forrige Kald og endnu volder ham idel Sorg. Her fortæller han, hvad der allerede er meddelt S. 823 om hans og Konens Rejse til Kjøbenhavn, og omtaler dernæst en Udsoning, som Amtmanden og Provsten med Frue og Madame havde tilvejebragt mellem ham og Konen, hvorved han påny var kommet i Huset til ham, og han havde overladt hende tilligemed Datteren (Inger) og dennes Mand, Peder Nielsen, Ølby Præstegård tilligemed hele Tienden af Ølby og Fovsing Sogne i 10 År, sig selv til største Skade. »Hvis Gud istedetfor et Huskors havde givet ham et Guds Barn, vilde han nu være så agtet og velhavende en Mand som nogen i sin Stand«.

Der var imidlertid blevet optaget Tingsvidner; men Sagen gik i Langdrag. Under 18de Decbr. (1722) indgave derfor de 4 Bønder et Andragende til Kongen om, at det indtil Sagens Slutning måtte være dem og deres Husfolk tilladt at nyde Alterets Sakramente hos en anden Præst; efterat Sagen var bleven rejst, havde rigtignok Hr. Skive ladet dem advare om at komme til Skriftemål; men dette vovede de ikke af Frygt for, at han i Skriftestolen skulde ængste dem til at opgive Sagen. Med Hensyn til

Sagens Forhaling oplyse de, at Mads Stabye først var rejst til Kjøbenhavn for at søge Byfogedtjenesten i Lemvig, og efter hans Hjemkost havde Hr. Skive overfaldet og truet ham i Holstebro, hvoraf der var opstået en Sag imellem dem, efter hvis Udfald deres egen Sag nu måtte vente. De bede endvidere Kongen om enten selv at lade Sagen undersøge og føre til Ende eller forunde dem beneficium paupertatis. — Biskop Thura mener i sin Erklæring af 6te April 1723, at der var Uret på begge Sider, og henstiller Sagen til Kongen, der under 30te April bevilligede den første Del af Andragendet.

Den 31te Maj 1723 var Sagen endelig færdig til Påkjendelse ved Provsteretten; men da fremlagde Præsten en Landstingsstævning af 28de s. M., hvorved han havde indstævnet 2 af de mod ham førte Tingsvidner til Underkjendelse, og Sagen blev ikke påkjendt ved Provsteretten før d. 24de Juli 1724, hvorefter den først d. 28de Decbr. samme År blev indstævnet for Ribe Landemode, som skulde afholdes i Juni Måned 1725. Her lade de 4 Sognemænd møde; men det viste sig, at Præsten aldeles ikke havde forfulgt Sagen om de 2 Tingsvidner for Landstinget, hvorimod han nu havde erhvervet en kongelig Oprejsning til at optage denne Sag påny, uagtet den lovbestemte Tid dertil var forløben. Det blev da nødvendigt at udsætte Sagen mod Hr. Skive til Varde Landemode i Oktbr. s. Å.

Her viste det sig imidlertid, at Sagen for Landstinget var opsat til November, rimeligvis fordi Hr. Skive også der havde forhalet Sagen så meget som muligt. Landemodet var meget misfornøjet hermed og vilde ikke bevilge ham den forlangte, nye Udsættelse til næste Ribe Landemode, men pålagde ham inden d. 8de Januar (1726) at underrette Stiftsøvrigheden om Sagens Udfald for Landstinget, hvorefter han skulde få at vide, hvad der skulde gøres.

Den 16de Novbr. 1725 faldt Landstingets Dom i Sagen om de 2 Tingsvidner, og Hr. Skive havde virkelig den Fornøjelse at få dem kjendt ugyldige, rigtignok kun på Grund af den Formfejl, at Præsten kun var stævnet til at høre Vidnesbyrd tage om de 4 Mænds Afvisning fra Skriftestolen, medens Tingsvidnerne også angik andre Forhold, hvorfor Tingsvidnerne, forsåvidt de angik sådanne Forhold, måtte tages om igjen efter lovlig Stævning. — Herved vandt Præsten altid nogen Udsættelse, og for at gjøre den så lang som muligt, underrettede han ikke Stiftsøvrigheden om Kjendelsen førend kort før Ribe Landemode d. 19de Juni (1726), hvoraf Følgen blev, at Aktor nu selv måtte bede om Udsættelse for at få Tingsvidnerne fornyede. — Hr. Skive, som hidtil aldrig var mødt personligt, »forelægges« nu at møde selv næste Gang.

På Varde Landemode d. 9de Oktbr. var han virkelig mødt, men fremlagde nu en ny Landstingsstævning til 6te Novbr. over de nyoptagne Tingsvidner. Ikke desto mindre afsagde Landemødet en foreløbig Kjendelse i Sagen, hvorved Provsterettens Dom (som jeg ikke har truffet på) blev kjendt ved Magt med den Skjærpelse, at Præsten foreløbig skulde være suspenderet fra sit Æmbede, indtil Kongens Beslutning i Sagen var indhentet, til hvilken Tid også Landstingets Dom om Tingsvidnernes Gyldighed kunde være bekjendt.

Hvad Præsten dennegang havde at anføre for Landstinget imod Tingsvidnerne, angik atter kun forment Formfejl; men hans Klage blev afvist ved en Dom af 8de November. — Ifølge Stiftsøvrighedens Indstilling, som motiveredes ved, at det vilde blive de omboende Præster, som for største Delen havde 2 eller 3 Kirker, for besværligt at besørge Gudstjenesten under Hr. Skives Suspension, hvis Sagen først skulde afgjøres ved næste ordinære Landemode, påfulgte der en kongelig Skrivelse af 22de Novbr. om Afholdelsen af et ekstraordinært Landemode til at dømme

i Sagen, til hvilket 5 eller 6 af de nærmest boende Provster skulde tilkaldes. — Om dette extraordinære Landemode findes i Landemodes-Protokollen tilført Følgende, hvoraf vi få en fuldstændig Kundskab om Hr. Skives forargelige, i nogle Tilfælde næsten ubegribelige Opførsel:

Anno 1727 d. 20. Febr. blev på Riber Kapitelshus holdt et ekstraordinært Mode efter hans kong. Maj. allernådigste Tilladelse d. 22. Novbr. 1726 i Hr. Jacob Skives Sag, nærværende Hr. Kammerherre og Stiftamtmand, hans Excell. v. Gabel, og hans Højærværdighed Hr. Biskop Thura tilligemed M. Søren Seerup ¹⁾, M. Terpager ²⁾, M. Christen Wellejus ³⁾, M. Lavrids Lund ⁴⁾, Hr. Daniel Bleckingberg ⁵⁾, M. Lucas Debes ⁶⁾ og Hr. Jens Biørn ⁷⁾, og blev da

1. Læst hans kong. Maj.s allernådigste Befaling, som blev påskreven.

2. Den her udstedte Stevning d. 4. Febr. sidst afvig, som Fuldmægtigen Mads Stabye fremlagde, og blev tilligemed påskreven om Stævningens Forkyndelse d. 13. Do. læst, som og blev påskreven.

3. Fremlagde Sr. Stabye en skriftlig Indlæg af denne Dags Dato, som og blev læst og påskreven, tilligemed nogle Tingsvidner, som derudi er påberåbt, efter en derved følgende Reversal, som og blev læst og påskreven.

Hr. Jacob Skive blev trende Gange lydeligen påberåbt, men mødte hverken selv, ej heller Nogen på hans Vegne.

Sr. Stabye blev tilspurgt, om han havde Mere at lægge udi denne Sag i Rette, hvortil han svarede, at han havde Intet videre.

Sagen blev opsat saaledes: Eftersom Hr. Jacob Skive ikke selv mødte i Rette, eller Nogen for hannem, og måtte muligt undskylde sig, at Stævningen ikke så betimeligt var forkyndet, at han denne Gang kunde indstille sig, så pålægges Mads Stabye idag otte Dage d. 27. Do. at lade den

¹⁾ Stiftsprovst. — ²⁾ Den bekendte Lektor Peder Terpager. —

³⁾ Provst i Frøs og Kalslund Herr. — ⁴⁾ Provst i Gjording H. —

⁵⁾ Do i Gram H. — ⁶⁾ Do. i Malt H. — ⁷⁾ Do. Hvidding H.

udstedte Stevning lovmæssigen forkynde for Hr. Jacob Skive til at møde her for Retten fjortende Dag derefter, som er Torsdagen d. 13. Martii førstkommande, og ellers at lide efter Loven.

Til bestemte Tid d. 13. Martii mødte Sr. Mads Stabye udi Foreskrevnes Nærværelse ved Retten igjen og forelagde Stævningen, som forhen havde været, hvorpå Opsættelsen var skreven med dens Forkyndelse.

Dernæst forevist en Kopi af Landstings Kjendelse angående de af Hr. Jacob Skive til Svækkelse indstævnedes Vidner, hvis Original nu ej ved Hånden haves, mens af Sagsøgerens Fuldmægtig forsikres med forderligste at skulle indsendes.

Fuldmægtigen refererede sig til den idag 3 Uger gjorte Irettesættelse og var derefter Dom begjærende.

Hr. Jacob Skive blev trende Gange lydeligen påråbt og mødte ikke; men blev en skriftlig Indlæg leveret fra hannem uden hans Hånds Undertegnelse, som var dat. Ølby Præstegård d. 28. Febr. sidst afvigte, og var paa samme Indlæg antegnet under hans Hustrus Abigails Navn¹⁾, som blev læst og påskrevet.

Blev da udi Retten saaledes kjendt og afsagt:

At som denne vidtløftige og formedelst Hr. Jacob Skives mangfoldige Udflugter samt de første Vidners Indstævning til Landstinget langvarige Proces har haft sin Oprindelse fra en Memorial, som fire af Hr. Jacob Skives Sognemænd til Biskoppen have indsendt af d. 11. Maj 1722, som udi Provsterettens Dom findes indført, udi hvilken Memorial bemeldte 4 Mænd ikke alene føre Klagemaal over Hr. Jacob Skive, som dennem og deres Hustruer d. 25. Martii samme År uden lovlig Årsag fra Skriftestolen hånligten havde afvist, men anføre desforuden adskillige grove og højst for-

¹⁾ Konen siger heri, at hun Intet havde at klage over sin Mand; hvad der tidligere kunde være sket, var hun bleven forledt til af sin Mands Efterstræbere; dette havde han selv forklaret for Kongen, som derfor havde givet dem Brød igjen. Smlgn. Mandens Udtalelser S. 823.

argelige Stykker, af Hr. Jacob Skive Tid efter anden efter deres Foregivende forøvede, som dog hjemme hos dem selv vare dæmpede og upåtaalede nedlagte, hvorefter Sr. Mads Stabye efter Biskoppens Forlangende af højædle, nu afgangne Hr. Oberstlieutenant og Amtmand Lund er bleven beordret på bemeldte Sognemænds Vegne Hr. Jacob Skive for slige hannem tillagte Mishandlinger at tiltale og efter lovlig Medfart at hælde Dom over hannem; — Hr. Jacob Skive desimidler hverken for Provsteretten eller for Landemodet noget Gyldigt sig til Befrielse haver fremført, ej heller befindes de Vidnesbyrd, som han til Svækkelse til Landstinget havde indstevnet, sammesteds at være underkendte, hvilket de Hrr. Landsdommeres Kjendelse noksom giver tilkjende — det og ikke efter vores Formening kan eragtes at være imod Loven stridigt, at de Forgribelser og Forseelser, som først efter nogle Års Forløb bliver for Vedkommende angivne og gjort kundbare, bliver også da først tilbørligen paataalede; — ligesom det også må holdes for en unyttig Udflugt for Hr. Jacob Skive, at hans til sal. Hr. Amtmand Lund udgivne og derefter i Tingbogen indførte Forpligt (ved hvis Brydelse han har forbundet sig til at stå blot og til Ansvar for både førte og uførte Tingsvidner eller Andet, af hvad Navn haves, på ligeså frisk og fersk Fod, som det nu er, at stå i åben Sag) skulde derfor nu Intet gjælde, fordi den Forpligt, som han foregiver, alene er udgiven til velbemeldte Hr. Amtmandens egen Person, som nu er bortdød, og til ingen Anden, da dog Sagen, som Forpligten udgaves for, angik ikke Hr. Amtmandens Person, men Hr. Jakob Skives grove Formastelse imod Guds og Kongens Lov og en retsindig Herrens Tjeneres Pligt og Skyldighed i hans Embede; — og det med lovmæssige og usvækkede Tingsvidner er bevist:

1. At Hr. Jacob Skive d. 25 Martii 1722 haver fra Skriftestolen uden lovlig Årsag nedvist Jens Christensen i Ølbygård, Niels Jensen og Ole Jensen i Vester-Ølby og Jens Kierche i Fovsing med deres Hustruer.

2. At han endog forhen og uden lovskikket Føje har nedvist og fraholdt en Del hans Tilhørere fra Skriftemål og Alterens Sakramente, som efter Fuldmægtigens Indlæg

ved Conference med Tingsvidnerne findes at være navngivne og i Tallet mere end 21 Personer.

3. At han uordentlig og lovstridig har omgået med det hellige Skriftemål, enten med at nedvise uden Sag dem, som vilde skrifies, og, når de over Tiden måtte holde sig derfra, da at tvinge dem til åbenbar Skriftemål, om de ej med Penge kunde eller vilde afkjøbe sig slig Straf¹⁾, — eller at holde dem, som ej kunde fornøje ham med Offer og Andet, længe for sig på Knæerne i Skriftestolen; og undertiden at skrifte Andre, som stode udenfor, og lade disse imidlertid blive siddende for sig, efter bemeldte Tingsvidne Lit. A. fra 52 til 93 inclusive, sigendes: Så vilde han skrifte Enhver, hvad enten der blev klaget for Provst, Bisp eller Konge, efter samme Tingsvidne, Pag, 58, og samme Løfte holdt imod 2 gamle Folk, som han (da de ginge hart og højt skriftede fra hannem bort) råbte efter: Går nu bort og klager for Provst, Bisp og Konge.

4. At han har vanhelliget Kirketjenesten med Klammeri og Skjelden i Guds Hus, hvor han med skammelige Titeler af Skjelmer, Tyve, Rakkerknegte og Horer etc. overfuser Tilhørerne.

5. At han har gjort offentlig Ban af Prækestolen for 4 Svin, som han havde taget i Hus, og som vare imod hans Villie udkomne, efter Tingsvidne, hvor han ønsker Forbandede over dem, som vare i Råd og Gjerning hermed, at deres Legemer måtte antvordes Djævelen i Vold til evig Tid etc.

6. Forlangt sin Umage med Ligprædikener over fattige Folk ubilligen erkjendt og, når han ej blev fornøjet, da over Graven og siden på Prækestolen talt hånlig om de Afdøde, spyttet og sagt: Tvi Jer, I fule Bester.

7. Nægtet gamle og dødssyge Folk hans Betjening med Sakramentet, at de uden forlangte Salighedsmidler skal være bortdøde.

¹⁾ Ifølge Vidnesbyrdene havde han i andre Tilfælde afvist Folk fra Skriftestolen og derefter krævet Penge eller Andet af dem for at modtage dem.

8. At han af Prækestolen offentligen har lært og sagt, at når et Menneske ikke gjorde Poenitentze i sin Velmagt, kunde 1000 Præster ikke redde hans Sjæl, når han kom på sin Sygeseng; — saa og sagt i Forsamlinger, at de ikke kunde blive salige uden ved Mose Lov med videre.

9. At han har formedelst Drikken, Slagsmål og Galenskab på 2den Juledags Aften 1719 forømt den ordentlige Gudstjeneste og Præken i alle 3 hans Kirker 3die Juledag næsteften, som Tingsvidnet, af sal. Hr. Amtmand Lund over dette med mere hans da begangne Excesser erhvervet, noksom forklarer, hvilket Tingsvidne, Hr. Amtmand Lund dog lod henhvile imod den af Hr. Jacob Skive udgivne Forpligt.

10. At han efter førte Bevisligheder befindes at være groveligen henfalden til Banden og Sværgeren, både i Guds Hus og udenfor, såsom han i Tingsvidnet ønsker at må fare levendes ned i Helvede med Chore, Datan og Abiram, om der ikke vare ham så og så mange Penge frastjålen, og dem, som ej vilde tro Sligt, måtte vederfares det Samme. Item, at han istedenfor at ønske Godt over hans Menigheder, har ønsket Forbandelse over dem, — så og ved et Udtogsvidne af 8 Mænd overbevises, at han ved Ed har benægtet og forsoret det, som han nylig havde talt og øvet for Retten.

11. At han haver gjort en sælsom Besøgelse til Jens Christensen i Ølbygård hans Hustru på 10de Dag efter hendes Barnefødsel, slået sig ind for Bindhunden til hende i Huset, som hun lå alene med hendes spæde Barn, da hendes Mand og Tjenestefolk vare i Marken ved deres Arbejde, og han begjerede af hende nogle Andeæg at lægge under en Høne, hvilket da hun undskyldte sig ej at kunne, blev han vred, spyttede ind ad Sengen på hende og sagde: „Tvi dig an, din Jesabel og Skarn“ med mange flere Skjeldsord og Trusel, at, var det ej for hendes Barns Skyld, vilde han træde på hende; ønskende derhos nogle Gange, at Djævelen måtte fare i hende.

12. At han i sine Slagsmåle har brugt Knive at hugge og stikke Folk med, nemlig Christen Ørgård huggede han

med en Kniv i Armen, item Peder Villemos og Jacob Degn, foruden og at han havde søgt sin egen Søn med Skydegevær.

13. At han har overtrådt kong. Maj.s Lov i mange Poster, særlig idet han ved Retterne ej har undset sig for at beskjemme og forstyrre deres lovlig Gjænge med Sværgegen og Banden, Kuldern og Banken, Skjelden og Trusel både imod Rettens Betjentere, Vederparten og Vidnerne, efter udtagne 8 Mænds deres Vidne.

14. At han haver langs hen og hidindtil levet hård og særdeles forargelig ond med hans egen Ægtehustru, Børn og Svoger (o: Svigersøn), dem ej alene slaget og forjaget fra Hus og Hjem, men endog dennem på Ære, Navn og Rygte beskjemmet, skjeldet hans Kone for Hore og Tyv, udstenet hende blå og blodig af Præstegården og offentlig afløst af Prækestolen, at Ingen måtte huse eller hæle hende. Nok bevises ved Sognepræsten i Vejrum, Mag. Henrich Garboes, Hustrus og 2de hendes Søstres udgivne Attest, at Hr. Jacob Skives Kone og Datter var som forjaget Folk kommen til Vejrum Præstegård og beklaget hans hårde Medfart imod dennem, at han havde bundet Hænder og Fødder på Datteren, kast hende ned i en Kjelder og slaget hende med en Øxe, så at hun befandtes sort og blå mange Steder og opkradset i hendes Ansigt, item på Ryggen, ligesom hun var hundebidt etc.¹⁾. — Foruden mange andre Grovheder og Forargelser, som Tingsvidnerne overalt i Minde fører, og man ikke her for Vidtløftigheds Skyld alle kan anføre.

Da mens Hr. Jacob Skives Forseelser og Mishandlinger findes så grove, som forhen er anmeldet, og han ej er fornummen i Liv og Forhold sig at have forbedret, siden han for rum Tid siden i Ålborg Stift sit Kald er fradømt, ej heller siden han År 1715 ved Varde Provstemode så alvorligen var formanet til et gudeligt og en hæderlig Præstemand sømmeligt Forhold, hvilke Formaninger han for Retten

¹⁾ Engang havde han »på siddende Knæ og med oprakte Hænder ønsket Forbandelse over Datteren, og at hun aldrig måtte blive forløst, da hun gik frugtsommelig«.

både med Hånd og Mund lovede stedse at holde sig efterrettelige, — så bliver han hermed efter Lovens 2den Bogs 16 Kap. 5 Art. samt bemeldte Bogs 17 Kap. 8 Art. sit Præsteembede retfærdeligen fradømt, og betaler han til Sr. Mads Stabye, som efter Vedkommendes Ordre har på 5te År ført Processen imod hannem, til nogen Vederlag halvtresindstyve Rdl.¹⁾ og bliver så fri for de Mulkter, som Provsteretten har tildømt hannem.

Under 25de April fik Stiftsøvrigheden en kongelig Skrivelse om, at Sagen skulde indankes for Højesteret, og under 27de Juli en anden om, at da Mads Stabye havde undslået sig for at føre Sagen der, hvilket vilde falde ham altfor kostbart, så var Prokurator Hans Ursin antagen dertil, og der var tilstået ham beneficium paupertatis til Sagens Førelse. — Under 11te Novbr. udstedtes den kongelige Stævning over Hr. Jakob Skive til at møde for Højesteret samme Måned og tilstilledes Stiftsøvrigheden til Forkyndelse for ham. Den 14de afgik den til Provst Jens Hjermin, men kom den 28de tilbage fra denne med Underretning om, at Hr. Jakob Skive var død i Kjøbenhavn d. 27de Septbr. samme År.

Af Hjerm Herreds gejstlige Skifteprotokol ses, at Hr. Jakob Skive var død i Kjøbenhavn efter forudgående Sygdom og Lægebehandling. Stiftsprovst Morten Reenberg, som på Æmbeds Vegne havde registreret hans Efterladenskaber, havde først efter nogen Tids Forløb kunnet erfare hans Hjemstavn, hvorfor han først d. 27de Oktbr. kunde underrette Provst Hjermin om Dødsfaldet. Der var fundet en Beholdning efter ham i Kjøbenhavn af 121 Rdl. i rede Penge. — I Ølby havde han bebot en Lejlighed i et af Præstegårdens Sidehuse, medens hans

¹⁾ Stabyes Regning blot for Udlæg uden Salær var 157 Rdl. 5 Mk. 4 Sk., uden at jeg kan opdage noget Opskruet derved.

Svigerson, som havde Præstegården i Forpagtning (dog uden Afgift), bebode »Salshuset«, og hos ham bode også Præstekonen. Hele hans Indbo der på Stedet udbragtes kun til 37 Rdl. 2 Mk. 3 Sk., hvoriblandt en Ligkiste, som han havde ladet gjøre til sin egen eller sin Hustrus Brug, hvem af dem der døde først, men som nu Enken overtog for 3 Rdl. — Børnene vare Ingeborg Dorthé, gift med den ovennævnte Forpagter, Peder Nielsen, og Sr. Niels Jakobsen, gift og bosiddende i Ejlby i Fyn.
